

Kommunstyrelsen

Dagvattenhantering vid Saltsjöbanans spårområde

Motion den 11 december 2017 av Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen om att undersöka möjligheten till att använda delar av Saltsjöbanans spårområde på Västra Sicklaön för rening och fördröjning av dagvatten.

Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP) har lämnat in en motion med förslag om att kommunen bör undersöka möjligheten att använda Trafikförvaltningens (SL:s) fastighet på Västra Sicklaön för dagvattenrening och fördröjning. Exploateringsenheten Nacka stad har utrett förslaget i motionen med stöd av miljöenheten och enheter under natur- och trafiknämnden som i sin tur tar upp ärendet under nämndens sammanträde den 27 mars 2018.

Slutsats är att kommunen inte bör gå vidare enligt förslaget. Detta på grund av att SL generellt motsätter sig intrång på sina järnvägsfastigheter samt för att en övergripande systemlösning för dagvattenhanteringen redan är under framtagande och beräknas bli en mer hållbar, driftsäker och ekonomisk fördelaktig dagvattenlösning för Nacka Stad.

Förslaget i motionen

Motionärerna har lämnat in en motion med förslag om att kommunen, i samband med den förtätning som byggandet av Nacka Stad innebär, ska undersöka möjligheten att använda Trafikförvaltningens (SL:s) fastighet på Västra Sicklaön för dagvattenrening och fördröjning. Det vill säga marken där järnvägsanläggningen Saltsjöbanan är placerad, samt intilliggande inhägnad mark som ägs av SL.

Planerad systemlösning för dagvattenhantering

Hantering av dagvatten är en väsentlig aspekt i all stadsplanering och förtätning. Kommuner ansvarar enligt plan- och bygglagen för detaljplaneläggningen och för att allmänna dagvattenanläggningar byggs. Länsstyrelsen utövar tillsyn över att detta sker. Vid arbetet med planeringen av Nacka Stad på Västra Sicklaön är dagvattenhanteringen en av de viktigaste frågorna att lösa, dels inom varje enskild detaljplan men det krävs även planövergripande lösningar. De viktigaste planövergripande lösningarna är reningsbassängen i Kyrkviken tillsammans med uppströms liggande fördröjningsmagasin samt träd i skelettjordar längs de framtida stadsgatorna. Kommunstyrelsen beslutade i februari 2016 att inriktningen för det vidare arbetet ska vara att dagvattenreningen för Planområdet ska ske via en reningsbassäng i Kyrkviken som uppfyller funktionskraven för rening av området. (Dnr KFKS 2012/640-214). Kommunen har i december 2017 lämnat in en ansökan om miljödom till Mark- och miljödomstolen för reningsbassängen.

Delar av dagvattenhanteringen planeras att förläggas i närheten av Saltsjöbanan, delvis på mark som i dagsläget ägs av SL. Förhandlingar om markbyten pågår därför redan med SL för att kommunen ska kunna få tillgång till och rådighet över delar av SL:s spårnära mark. Framförallt rör det sig om mark norr om järnvägsspåret längs med den kommande upphöjningen av Saltsjöbanan och mark söder om spåret i höjd med Finntorp där fördröjningsmagasin planeras.

Synpunkter från fastighetsägaren SL

Kommunen har också kontaktat fastighetsägaren SL beträffande förslaget att förlägga dagvattenanläggningar på SL:s mark om det skulle ske utan att förvärva densamma. Nedanstående är ett övergripande svar från SL:s Sektion för Fastighetsutveckling på avdelningen Strategisk Utveckling, inklusive kommentarer från SL:s drifttekniker.

Generellt motsätter sig SL anläggningar eller byggnader under spåranläggningen. I det specifika fallet motiveras det med att Saltsjöbanan är ett riksintresse och att trafikens driftsäkerhet och bärighet måste vidmakthållas. I det fall det kan visas att driftsäkerheten och bärigheten inte skulle riskera att äventyras av en sådan anläggning följer höga krav på anläggningens utformning samt att drift och underhåll kan utföras utan trafikpåverkan. Vidare krävs av en sådan anläggning att SL kan utföra drift, underhåll och reinvesteringar utan att hänsyn behöver tas till underliggande konstruktion. Av den anledningen kravställer SL att en sådan anläggning måste utföras som en fristående konstruktion från spåranläggningen. I det fall en underliggande konstruktion fördyrar eller försvårar drift och underhåll, är det ägaren av den anläggningen som måste stå för de kostnader som uppstår.

Kraven påverkas inte av om det är inom spåranläggningen eller inom järnvägsfastigheten som en anläggning skulle uppföras. Det innebär att även där det inte finns spår idag kan det byggas spår i framtiden, till exempel dubbelspår. Därför skulle en dagvattenanläggning behöva uppfylla samma krav oavsett var inom järnvägsfastigheten den skulle placeras.

Slutligen skulle ett genomförande medföra betydande trafikpåverkan. Huvudregeln är att trafiken ska gå och trafikavstängningar medges endast för SL:s egna arbeten för att upprätthålla trafiksäkerheten eller för andra parter i undantagsfall.

Exploateringsenheten Nacka stads slutsats

Exploateringsenheten Nacka stad har utrett förslaget i motionen med stöd av miljöenheten och enheter under natur- och trafiknämnden. Motionen tas upp vid natur- och trafiknämndens sammanträde den 27 mars 2018.

För utbyggnaden av Nacka Stad på västra Sicklaön tas en systemlösning fram för hur dagvattenhanteringen kan ske. De mest ett hållbara, driftsäkra och ekonomisk fördelaktiga åtgärderna har valts för att uppnå de miljökrav som ställs för att göra utbyggnaden av Nacka stad möjlig. Fokus har varit på mer ”gröna” lösningar såsom växtbäddar för träd och dammar av olika slag. Förslag finns även framtagna för hur en kontrollerad avledning av skyfallen skulle kunna ske dels från Sickla området via Siroccogatan och dels från Värmdövägen ner mot Kyrkviken.

Förslaget i motionen skulle på grund av belägenheten av spårområdet inte kunna erbjuda någon helhetslösning för att tillfullo ersätta någon del av de föreslagna åtgärderna utan enbart utgöra ett komplement till den föreslagna systemlösningen. Det skulle även innebära ett mycket dyrt komplement som mest troligt kommer vara svårt att genomföra, särskilt inom satta tidsramar. Det skulle vidare även bli svårt att underhålla på grund av att kommunen saknar rådighet över marken.

Intrång i form av dagvattenanläggningar på SL:s fastighet är något som SL generellt motsätter sig till. Det skulle innebära att kommunen får bära risken för och behöva ta eventuella ökade kostnader på grund av SL:s framtida arbeten på platsen. Genom att istället fortsätta att färdigställa arbetet med den övergripande systemlösningen, tillsammans med lokala lösningar i pågående och kommande detaljplaner, beräknas dagvattenhanteringen kunna lösas tillfredställande för Västra Sicklaön, utan att ytterligare behöva inkräkta på SL:s järnvägsfastighet. Av dessa anledningar anser exploateringsenheten Nacka stad att ingen ytterligare undersökning av möjligheten att använda SL:s fastighet på Västra Sicklaön för dagvattenhantering bör göras.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1 Motion från Miljöpartiet: ”Använd Saltsjöbanans spårrområde för dagvattenhantering”

Exploateringsenheten Nacka Stad

Christina Gerremo
Tillförordnad Exploateringschef

Fredrik Lidberg
Projektledare